11/01/2021

Ανώνυμοι και “ανυπότακτοι”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αργολίδος

Του Μητροπολίτου Αργολίδος Νεκταρίου

Διάβαζα την επόμενη μέρα των Χριστουγέννων ένα άρθρο με τίτλο **«Χριστούγεννα στο Λένινγκραντ 1979- Χριστούγεννα στην Αθήνα 2020.»** Στην αρχή μπορώ να πω η διήγηση με είχε συνεπάρει. Οτιδήποτε διαβάζω χρόνια τώρα για τους νεομάρτυρες της Ρωσίας με συγκινεί αφάνταστα και πολλά πονήματα μου, ίσως τα περισσότερα, αναφέρονται στους μάρτυρες και ομολογητές του 20ου αιώνα. Μέσα από το κείμενο αυτό, αλλά και τόσα άλλα που έχω διαβάσει, πάντα θαύμαζα όχι μόνο το θάρρος και το μαρτυρικό φρόνημα των ανθρώπων αυτών, αλλά και την εφευρετικότητα να ζήσουν την πίστη τους σ’ ένα καθεστώς που απέκλειε την εκκλησιαστική ζωή.

Στο κείμενο λοιπόν αυτό ο ανώνυμος «ανυπότακτος» διηγείται μια εμπειρία που έζησε τα Χριστούγεννα του 1978 στο Λένινγκραντ. Όταν όλα τα σκίαζε η φοβέρα

και τα πλάκωνε η σκλαβιά, βρέθηκε με άλλους κρυπτοχριστιανούς μέσα σ' ένα δάσος και με πολύ χαμηλές θερμοκρασίες, τέλεσαν τη θεία Λειτουργία και γιόρτασαν τα Χριστούγεννα, μακριά από τα μάτια της K.G.B. Πράγματι «στιγμές ιερές, ανεπανάληπτες, συγκινητικές».

Από τα Χριστούγεννα του 1979 ο «ανυπότακτος» μας μεταφέρει στα Χριστούγεννα του 2020 γράφοντας:

«Ποιος το περίμενε ότι σε δημοκρατικό καθεστώς, μετά από σαράντα χρόνια θα ξαναζούσα λίγο διαφορετικά, αλλά κατ' ουσίαν την ίδια κατάσταση, με κλειστές εκκλησίες το Πάσχα και τα Χριστούγεννα; Και πού αυτό; Στην Ελλάδα».

Στη συνέχεια περιγράφει πώς ο ίδιος με μερικούς φίλους του πήγαν σε κάποιο εξωκκλήσι στο βουνό για να γιορτάσουν τα Χριστούγεννα όπως έκαναν και τότε **οι Χριστιανοί στη Σοβιετική Ένωση.**

Δεν το κρύβω ότι ένιωσα μια φοβερή απογοήτευση. Αναρωτιέμαι, πώς είναι δυνατόν να ταυτίζεις τον εαυτό σου με τους όντως μάρτυρες και ομολογητές; Είναι δυνατόν να συγκρίνεις τον εαυτό σου με αυτούς που γιόρτασαν τα Χριστούγεννα στο δάσος, διακινδυνεύοντας την καριέρα τους, την θέση τους, αλλά και τη ζωή τους ακόμη, με σένα που έφυγες στα βουνά για να μην πληρώσεις ένα πρόστιμο 300 ευρώ ! Τόσο πολύ ευτελίζουμε το μαρτύριο και τη μαρτυρία;

Κι ένα δεύτερο ερώτημα: **Οι εκκλησίες τα Χριστούγεννα δεν ήταν κλειστές.** Απλώς περιορίστηκε ο αριθμός των εκκλησιαζομένων για λόγους υγείας. Και απ' όσον ξέρω όλες οι μητροπόλεις μερίμνησαν ώστε να τελεσθούν και δύο και τρείς λειτουργίες ώστε κανείς να μην μείνει αλειτούργητος και ακοινώνητος. Προς τι λοιπόν η φυγή στα βουνά; Για να εκφράσουμε το μαρτυρικό μας φρόνημα; Τόση ανάγκη έχουμε για αυτοεπιβεβαίωση; Αν και διαφωνώ κάθετα , προτιμώ όσους παρέβησαν τους νόμους και δέχθηκαν να πληρώσουν το πρόστιμο. Τουλάχιστον ήταν πιο ειλικρινείς..

Κι ένα τρίτο. Μου κάνει εντύπωση ότι όλοι σχεδόν οι σύγχρονοι αυτοί «μάρτυρες» και «ομολογητές» καλύτερα «τζάμπα μάγκες» γράφουν και ξαναγράφουν, αλλά κρύβονται πίσω από την ανωνυμία. Γιατί άραγε; Τόσο πολύ φοβούνται μην εκτεθούν; Όταν ο Χριστός βρέθηκε μπροστά στον Άννα και ρωτήθηκε για τους μαθητές και τις διδαχές του απάντησε: «Ἐγώ παρρησίᾳ ἐλάλησα» (Ιω. 18,20). Δεν βλέπω, ειλικρινά, μια τέτοια «παρρησία» σ' όλους αυτούς τους ανώνυμους «ομολογητές» ή και το χειρότερο «λιβελογράφους». Πολλοί απ' αυτούς έχουν «σπουδάσει» και στην ανώτατη σχολή λασπολογίας, συκοφαντίας και παρερμηνείας..

Ας μου επιτρέψει ο ανώνυμος ανυπότακτος να τελειώσω μ' ένα περιστατικό που μου διηγήθηκαν στην Οδησσό πριν λίγα χρόνια και έχει δημοσιευτεί στο βιβλίο **«Στη δίνη ενός κόσμου που άλλαζε- Οι νεομάρτυρες του Μπερντιάνσκ».**

«**Οδησσός 2002.** Σε θάλαμο μεγάλου κρατικού νοσοκομείου της ουκρανικής πόλης ακούγονται τα βογκητά ενός ηλικιωμένου αρρώστου. Ο καρκίνος διάσπαρτος. Οι πόνοι φρικτοί. Τα παυσίπονα δεν επαρκούν, μέρες και νύχτες άγρυπνος. Ο ασθενής περιμένει τον θάνατο σαν λύτρωση. Πολλές φορές φτάνει στο χείλος του θανάτου, αλλά αυτός σαν να αδιαφορεί. Μήνες τώρα παλεύει μεταξύ ζωής και θανάτου. Οι απλοί άνθρωποι θα έλεγαν: «Δεν του βγαίνει η ψυχή».

Κάποια μέρα ο ταλαίπωρος αυτός άνθρωπος σαν να ανένηψε. Ζήτησε απεγνωσμένα έναν ιερέα. Οι δικοί του έτρεξαν σε κάποια εκκλησία και παρακάλεσαν τον εφημέριο να έρθει στο νοσοκομείο. Ο ιερέας, χωρίς χρονοτριβή, επισκέφθηκε τον ασθενή. Σοκαρίστηκε από τη θλιβερή όψη και κατάσταση του, περισσότερο όμως από όσα άκουσε. Ο ηλικιωμένος άρρωστος, χωρίς προλόγους και εισαγωγές, σαν να πιεζόταν από κάτι, άρχισε να ξεδιπλώνει τα κρίματα του στον άγνωστο ιερέα.

– Άκουσε παπά μου. Εγώ απ τα νιάτα μου ήμουν άθεος, μαχητικός άθεος. **Ήμουν μέλος του κόμματος, ανέβηκα στην ιεραρχία και κάποτε έγινα διοικητής σε στρατόπεδο «αναμορφωτικής εργασίας» στη Σιβηρία.** Μισούσα τους χριστιανούς και περισσότερο τους παπάδες. Στο στρατόπεδο είχα πολλούς κρατούμενους, αρχιερείς, ιερείς, μοναχούς και μοναχές. Έκανα ό, τι μπορούσα για να τους δυσκολέψω τη ζωή. Τους έστελνα στις πιο βαριές εργασίες, τους τιμωρούσα, τους βασάνιζα. Κάποτε έκανα και τούτο: Διέταξα τους κληρικούς να βιάσουν τις μοναχές ! Όλοι τους αρνήθηκαν, αντιστάθηκαν και περισσότερο ένας αρχιερέας, ο οποίος μου είχε μπει στο μάτι. Αυτός επηρέαζε και τους άλλους και τους παρότρυνε να μη με ακούσουν. Θύμωσα πολύ ! Το βράδυ τον πήγα σ' ένα παγωμένο δωμάτιο. Τον έγδυσα και γυμνό τον έριξα σ' ένα τραπέζι. Τον έδεσα και τον άφησα όλη τη νύχτα. Όχι δεν πέθανε από το κρύο. Το δωμάτιο ήταν γεμάτο

αρουραίους, οι οποίοι τον κατασπάραξαν ζωντανό. Το πρωί βρήκαμε μόνο τα κόκκαλα του μέσα στα αίματα. Να, τέτοια έχω κάνει γι αυτό δεν μου βγαίνει η ψυχή... θέλω να με συγχωρήσεις...

Όταν την άλλη μέρα ο ιερέας πήγε πάλι να τον επισκεφθεί, το κρεβάτι του ήταν άδειο. Ο άρρωστος απεβίωσε το ίδιο βράδυ».

Δυστυχώς ο νεομάρτυρας ή μάλλον μεγαλομάρτυρας αυτός Ιεράρχης παραμένει ανώνυμος. Γνωστός όμως στον Θεό. Σε τέτοιους «ανώνυμους» και πραγματικά «ανυπότακτους» μάρτυρες υποκλινόμαστε. Για τους άλλους θλιβόμαστε.

Όπως έλεγε και ο P. Daco, θα ντρεπόμασταν για τις καλύτερες πράξεις μας αν γνωρίζαμε τα κίνητρα μας».

Ας μας ελεήσει ο Θεός.